

Jenny Jurnelius

SPECIALKLUBBEN RHODESIAN RIDGEBACK SVERIGE

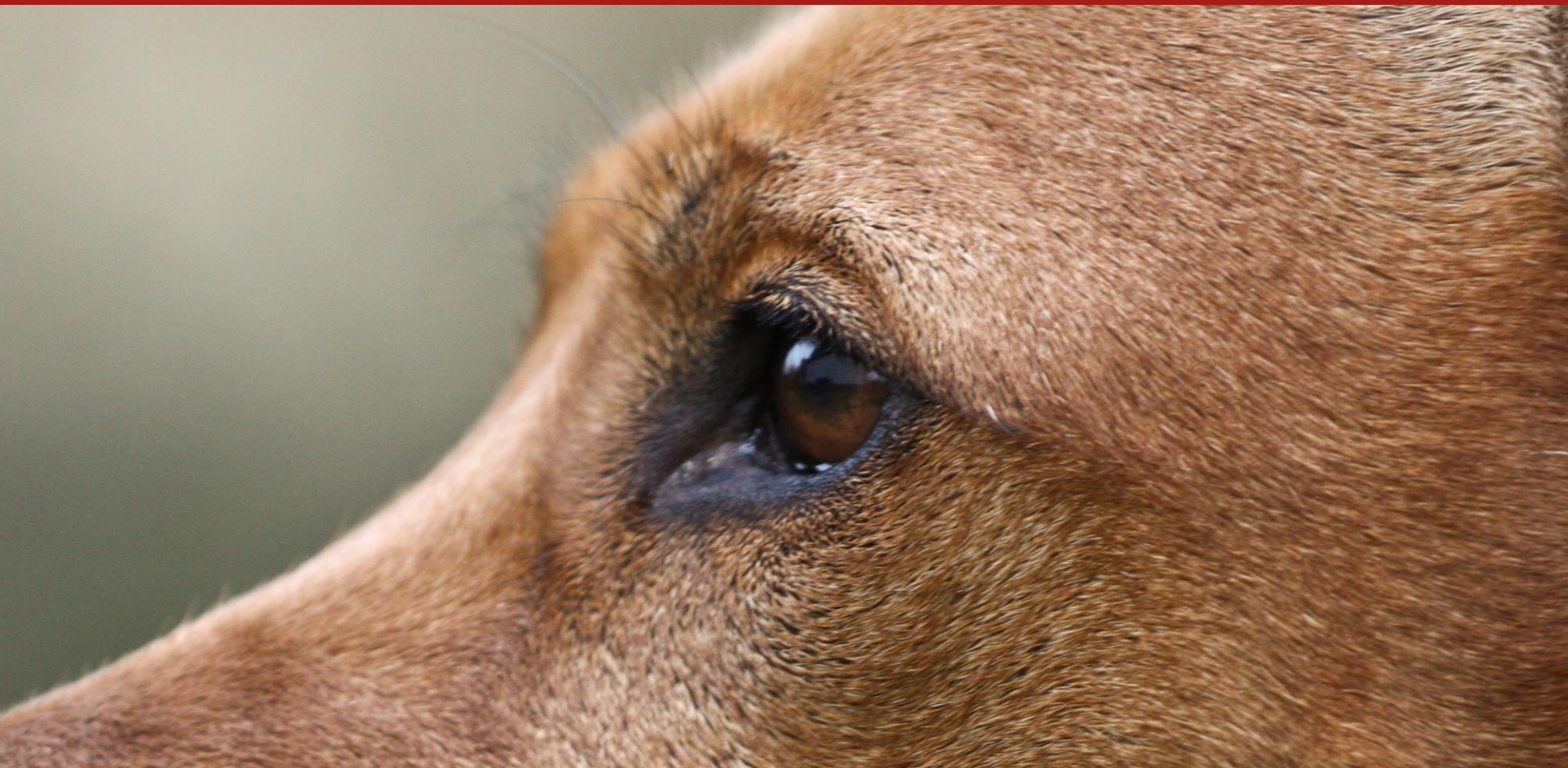

Avelsstruktur

Revidering av Rasspecifika Avelsstrategier (RAS)

Revidering RAS

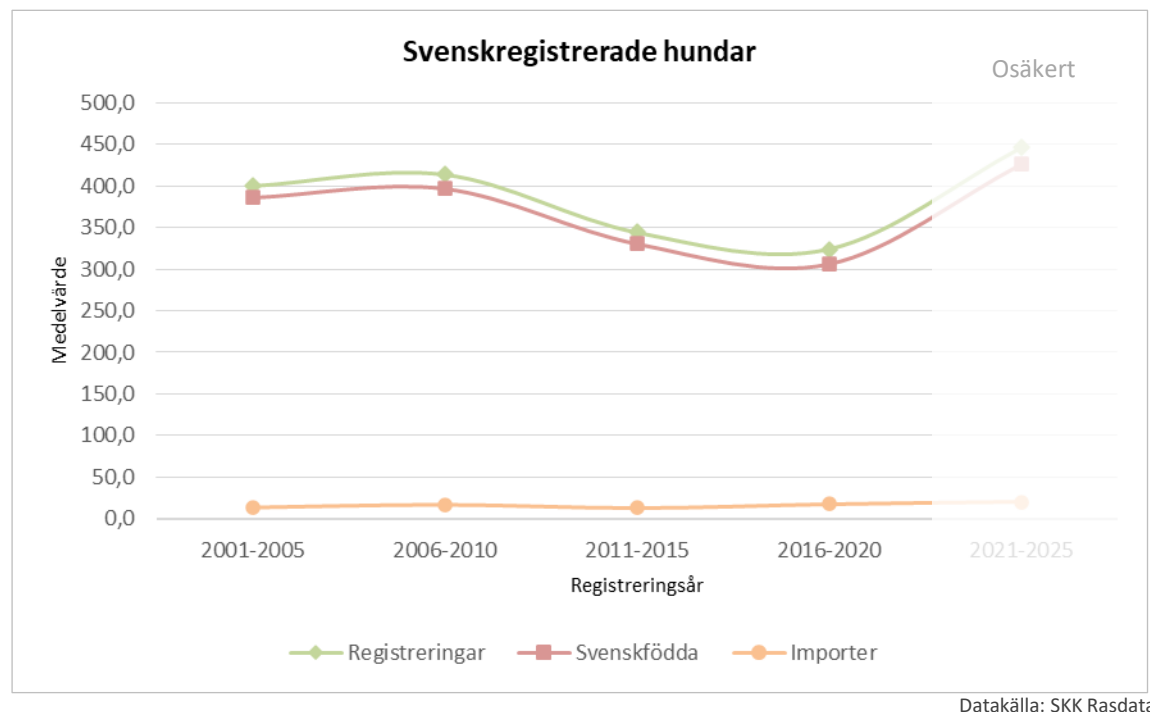

Återblick 2018 - 2022

Avelsstruktur

Registreringar

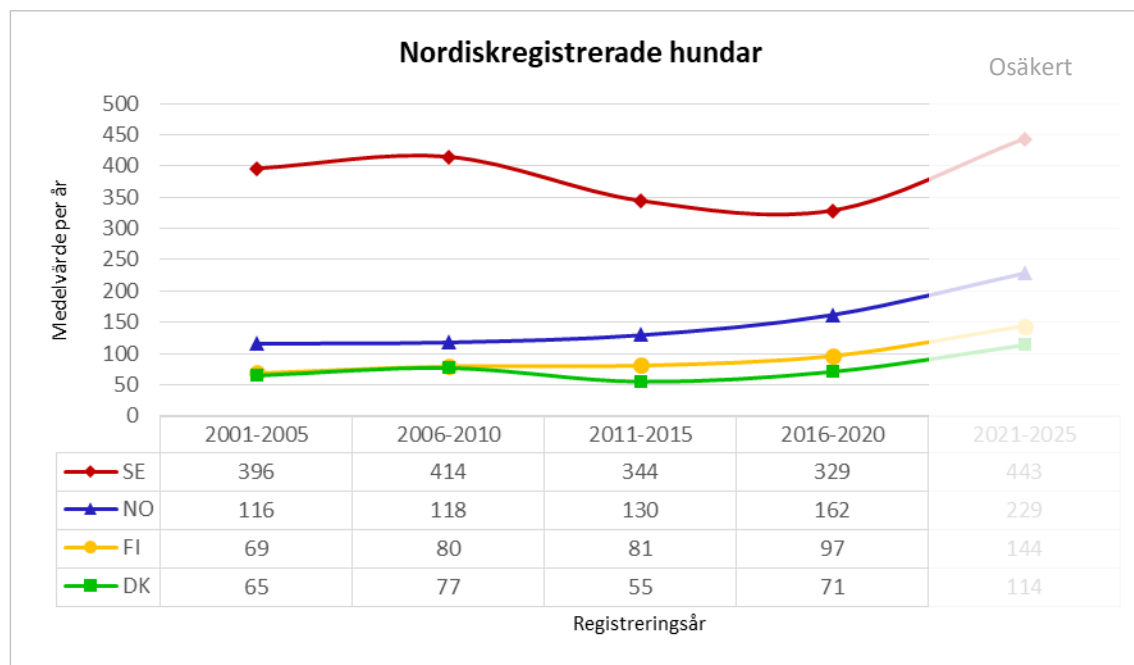
Reg.år	Svenska	Importer	Totalt
2018	272	21	293
2019	268	17	285
2020	331	16	347
2021	426	20	446
2022			
Medel	324	19	343

Statistiken visar svenskfödda valpar och importer per registreringsår (vilket kan skilja sig från födelseår).

Avelsstruktur

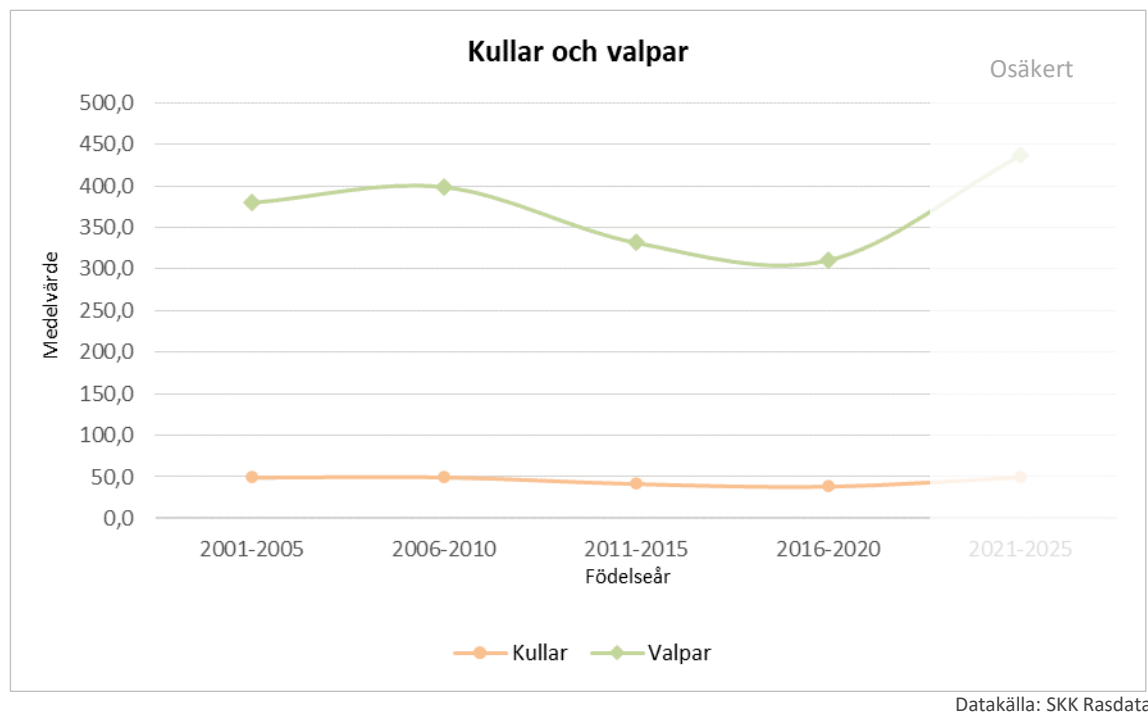
Registreringar

Avelsstruktur

Kullar och valpar

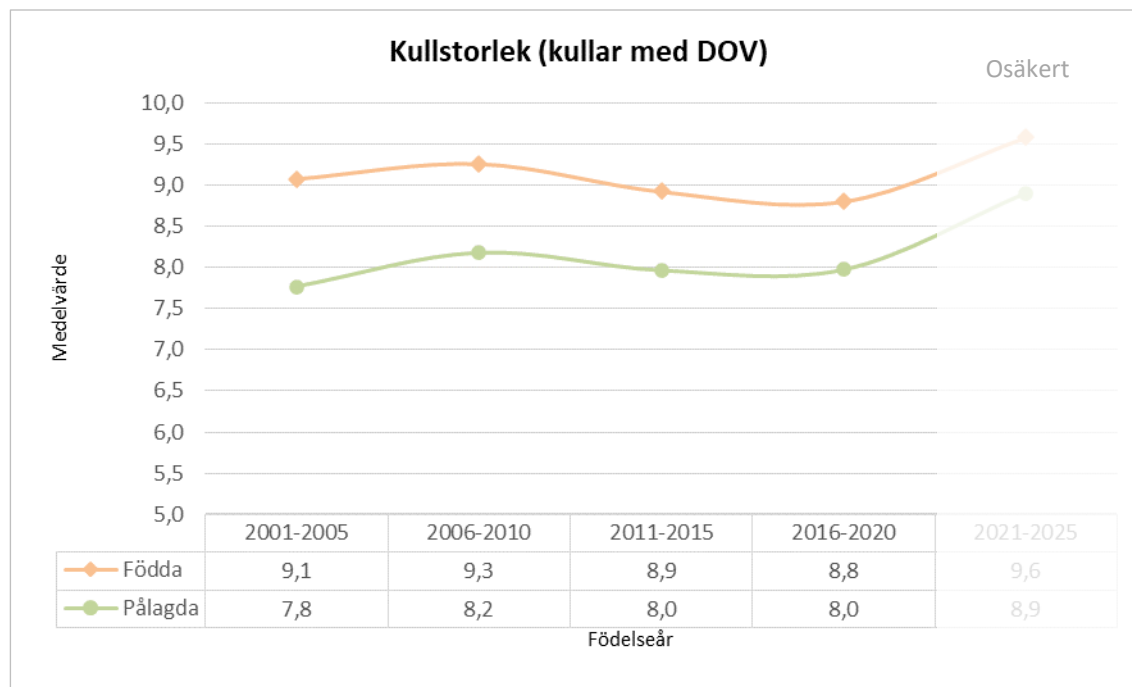
Födelseår	Kullar	Valpar
2018	35	299
2019	36	291
2020	45	319
2021	50	438
2022		
Medel	42	337

Statistiken visar svenskfödda valpar och kullar per födelseår (vilket kan skilja sig från registreringsår).

Avelsstruktur

Kullstorlek

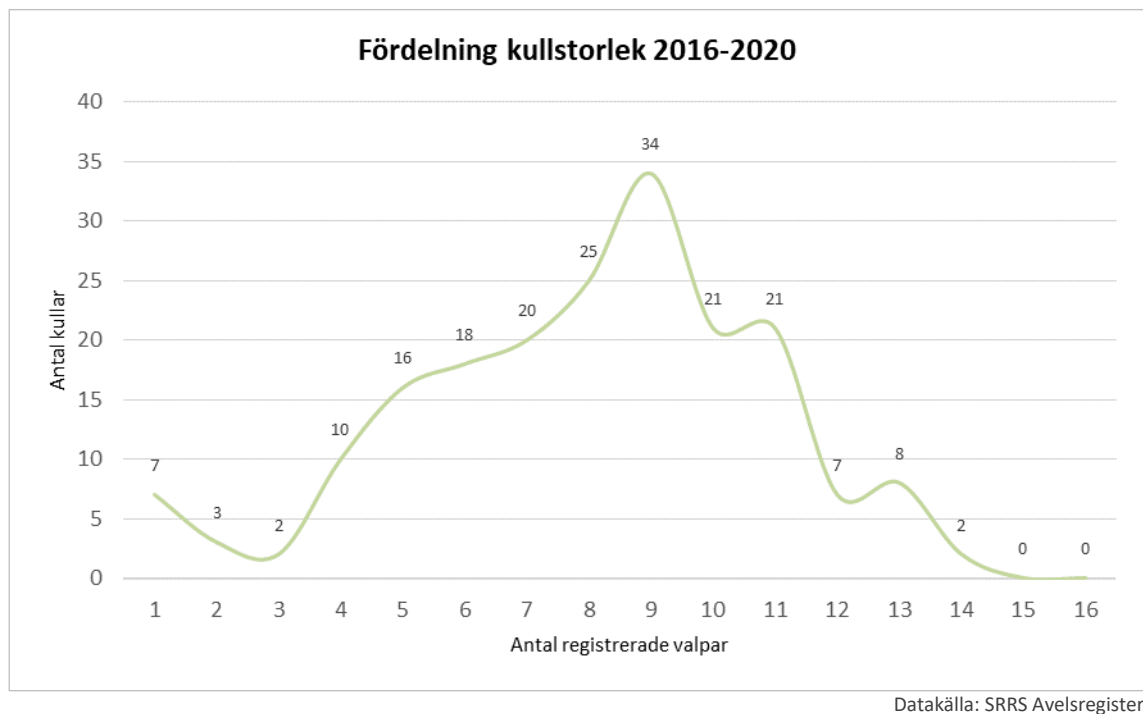

Datakälla: SRRS Avelsregister

Avelsstruktur

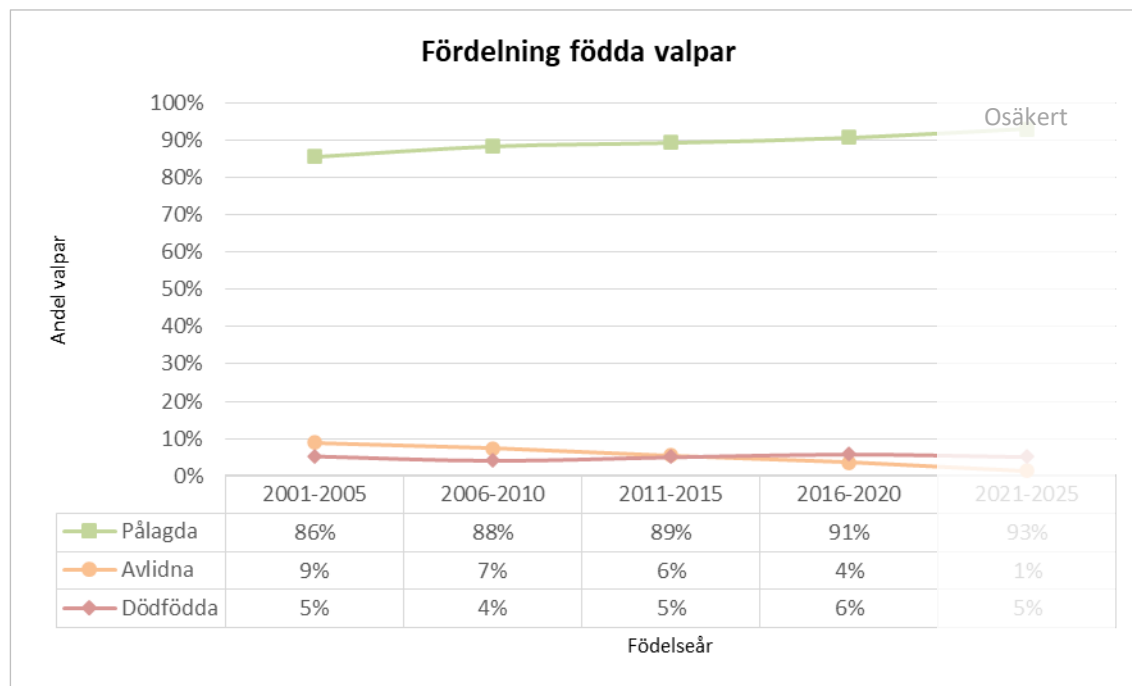
Kullstorlek

Avelsstruktur

Kullstorlek

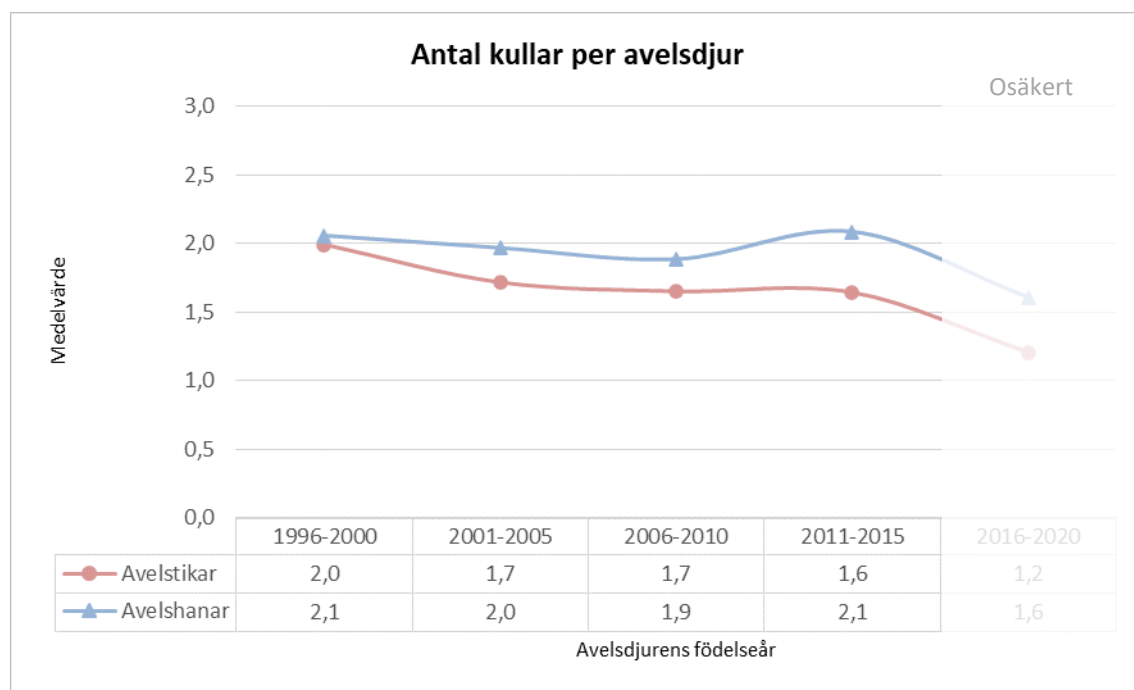

Datakälla: SRRS Avelsregister

Avelsstruktur

Avelsdjursanvändning

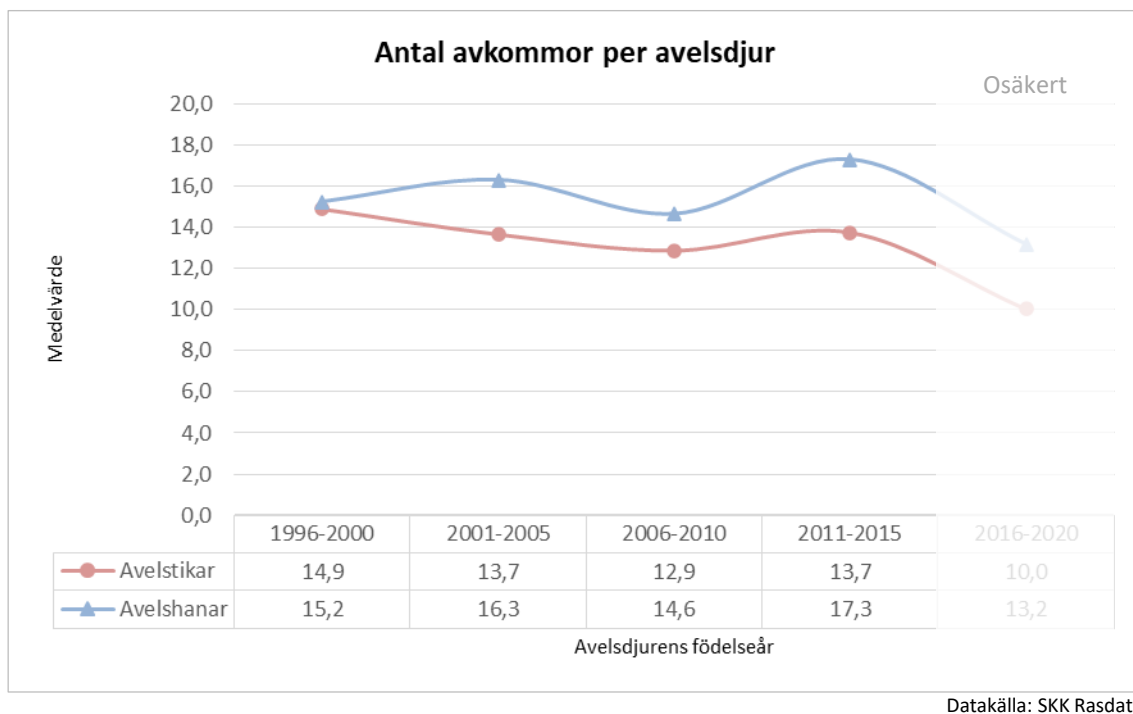

Datakälla: SKK Rasdata

Avelsstruktur

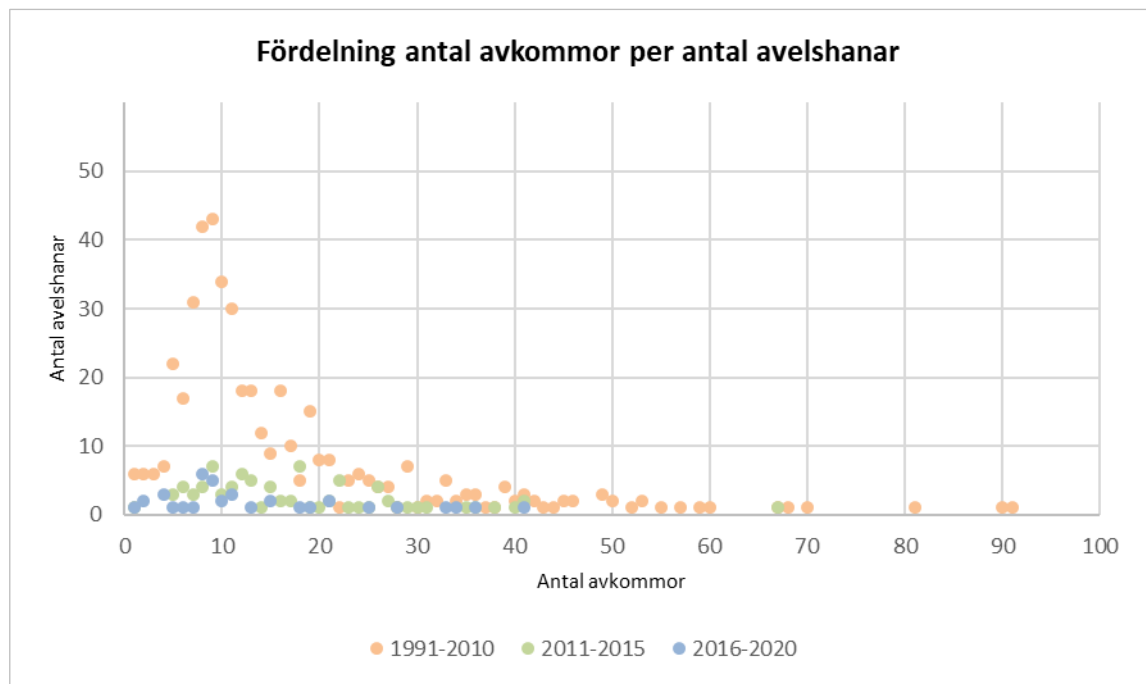
Avelsdjursanvändning

Avelsstruktur

Avelsdjursanvändning

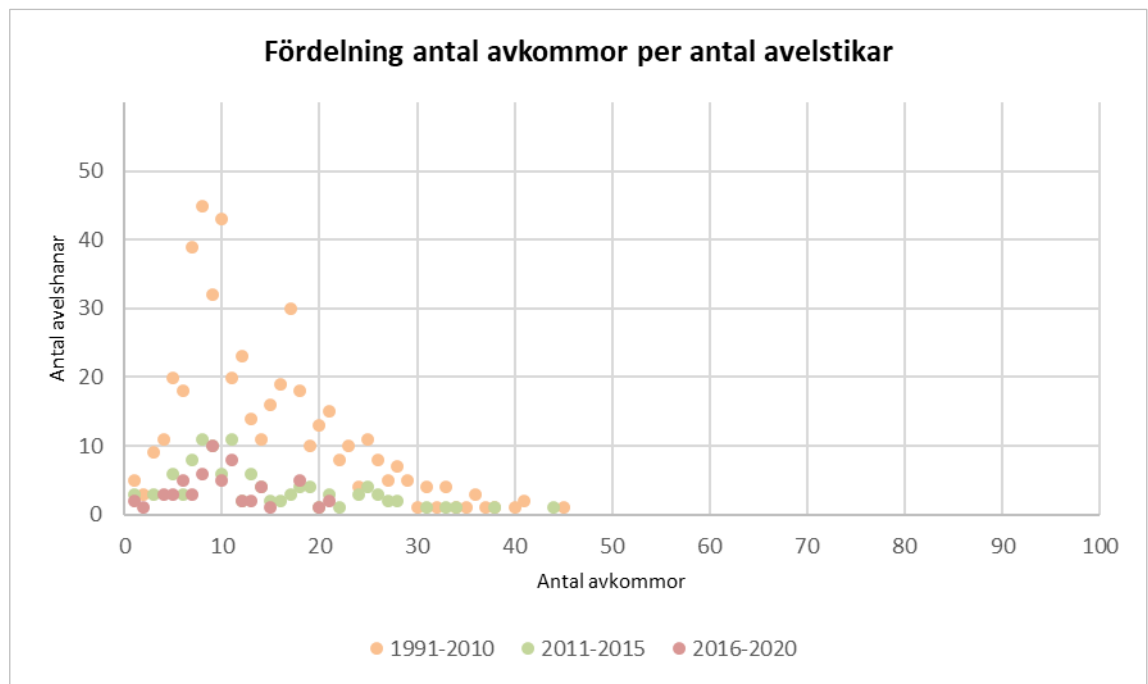

Datakälla: SKK Rasdata

Datakälla: SKK Rasdata

Avelsdjursanvändning

Datakälla: SKK Rasdata

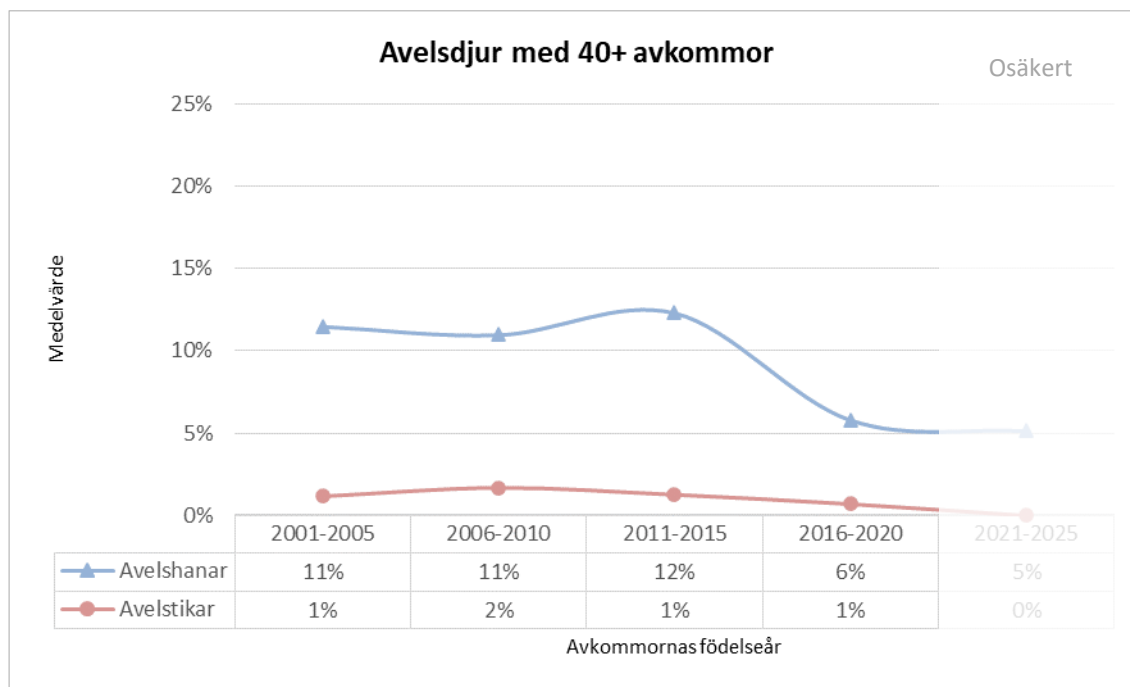
Avelsdjursanvändning

Status

Mål

Andelen hundar som haft fler än 40 svenska avkommor ska i genomsnitt minska från befintlig nivå, d.v.s hanar 9 % och tikar 0,6 %.

Andel avelsdjur med fler än 40 avkommor varav minst en avkomma har fötts inom den aktuella perioden. Datakälla: SKK Avelsdata

Nedan visas hundar med minst en avkomma född 2018-2021 och totalt fler än 40 avkommor i Sverige alla perioder inräknat. Inom parentes visas antal avkommor när innevarande version av RAS fastställdes. Dessa hundar motsvarar **5 %** av det totala antalet avelshanar och **0,1 %** av det totala antalet avelstikar som använts under perioden.

Hane	Avk.
Of Africa Spring Valley Rudyard Kipling Of Courage	67 (37)
Spirit Of Ishtar Caran D'ache	46 (32)
Mohaget's Meus Milo	45 (36)
Cassado Than By Borana	41 (23)
Echo To Maendeleo Of Cieply Dom	41 (0)
Tik	Avk.
Kadamo Bringin' It Back	44 (20)

Avelsdjursanvändning

Mål

Det ska inte tillkomma nya avelsdjur i Sverige som uppfyller kriterierna för avelsmatador.

Inom den svenska ridgebackpopulationen definieras en hund som har fler än 90 avkommor alternativt fler än det dubbla antalet barnbarn som "avelsmatador". Nedan är en förteckning över avelsdjur som uppfyller detta kriterie samt har minst ett svenskregistrerat barn eller barnbarn fött under perioden 2006-2021. I kolumnerna "Barn" och "Barnbarn" anges inom parentes hur många barn/barnbarn som avelshunden hade i Sverige vid framtagande av RAS version 2 (första kvartalet 2018).

Regnr	Namn	Kön	Födelseår	Senaste barn	Senaste barnbarn	Barn	Barnbarn
S37140/87	Marsabit Melikora	H	1987	2008	2015	90 (90)	324 (323)
S44288/95	Aakemba King Astor Gi'Fumo	H	1995	2013	2020	73 (73)	287 (286)
S40255/2002	Djungelkattens Wasco Da Persbrandt	H	2002	2012	2017	68 (68)	255 (248)
S27617/93	Djungelkattens Imbue Ridged Isak	H	1993	2010	2016	53 (53)	206 (201)
DK16304/2004	Ukukhanya Scout The Red Baron	H	2000	2011	2014	19 (19)	198 (196)
S30643/2001	Juliagårdens Poseidon	H	2001	2014	2016	91 (90)	126 (126)
S33062/97	Zumeli's Ashiki	T	1996	2003	2012	36 (36)	234 (223)

Datakälla: SKK Rasdata

Inga nya avelsmatadorer har tillkommit sedan framtagandet av RAS version 2 (första kvartalet 2018).

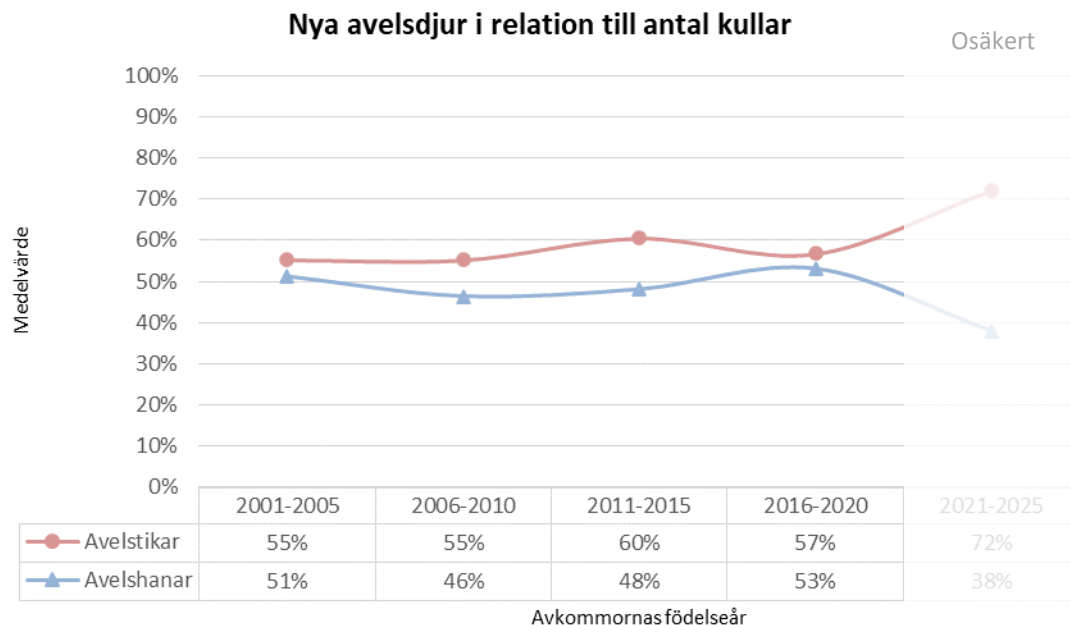
Avelsdjursanvändning

Status

Mål

Andelen nya avelsdjur i relation till antal kullar ska i genomsnitt öka från befintlig nivå, d.v.s hanar 48 % och tikar 60 %.

Födelseår	Hanar	Tikar
2018	63 %	57 %
2019	50 %	47 %
2020	53 %	62 %
2021	38 %	72 %
2022		
Medel	51 %	60 %

Nya avelsdjur av antal kullar:

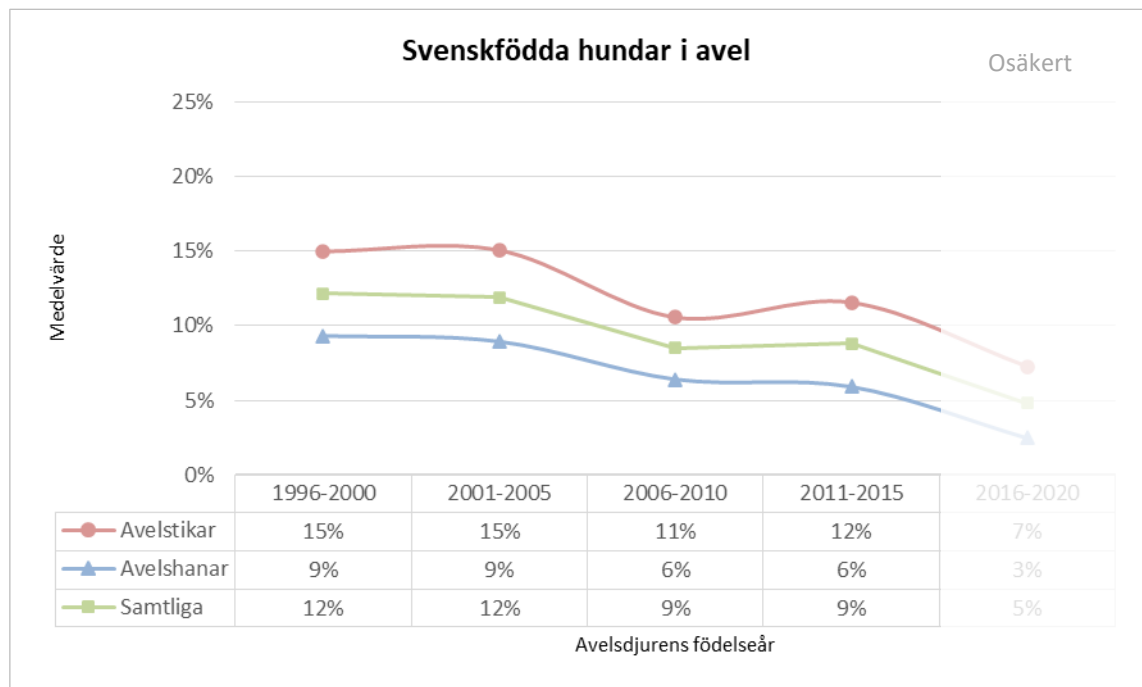
År	Hanar	Tikar
2018	22 av 35	20 av 35
2019	18 av 36	17 av 36
2020	24 av 45	28 av 45
2021	19 av 50	36 av 50

Datakälla: SKK Rasdata

Avelsstruktur

Avelsdjursanvändning

Datakälla: SKK Rasdata

Avelsdjurens födelseår	Svenska avelshannar	Avelshannar totalt
1996 – 2000	68 (61 %)	111
2001 – 2005	87 (61 %)	142
2006 – 2010	63 (57 %)	110
2011 – 2015	48 (56 %)	85
2016 – 2020	20 (53 %)	38

Avelsdjurens födelseår	Svenska avelstikar	Avelstikar totalt
1996 – 2000	110 (91 %)	121
2001 – 2005	139 (90 %)	155
2006 – 2010	107 (85 %)	126
2011 – 2015	98 (88 %)	112
2016 – 2020	55 (87 %)	63

Avelsstruktur

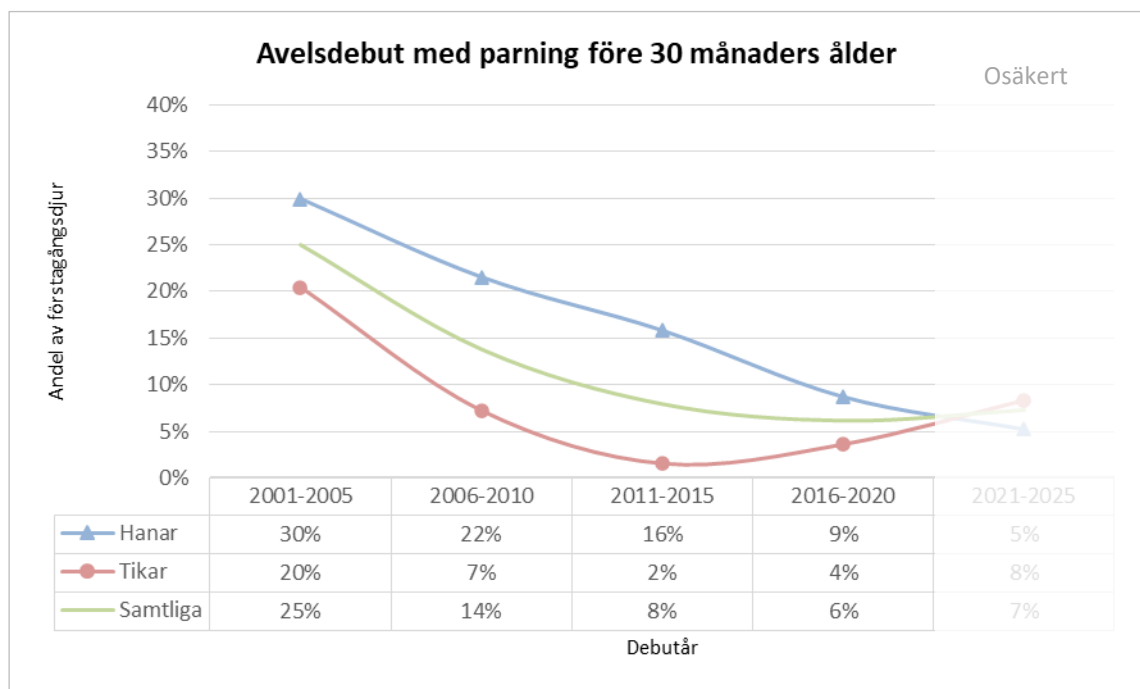
Avelsdebut

Status

Mål

Andelen avelsdebuterande hundar som är under 30 månader ska i genomsnitt inte öka från befintlig nivå, d.v.s hanar 13 % och tikar 0 %.

Datakälla: SKK Rasdata

Födelseår	Hanar	Tikar
2018	18 %	5 %
2019	6 %	0 %
2020	8 %	7 %
2021	5 %	8 %
2022		
Medel	9 %	5 %

Förstagångsdjur under 30 månader vid parningstillfället:

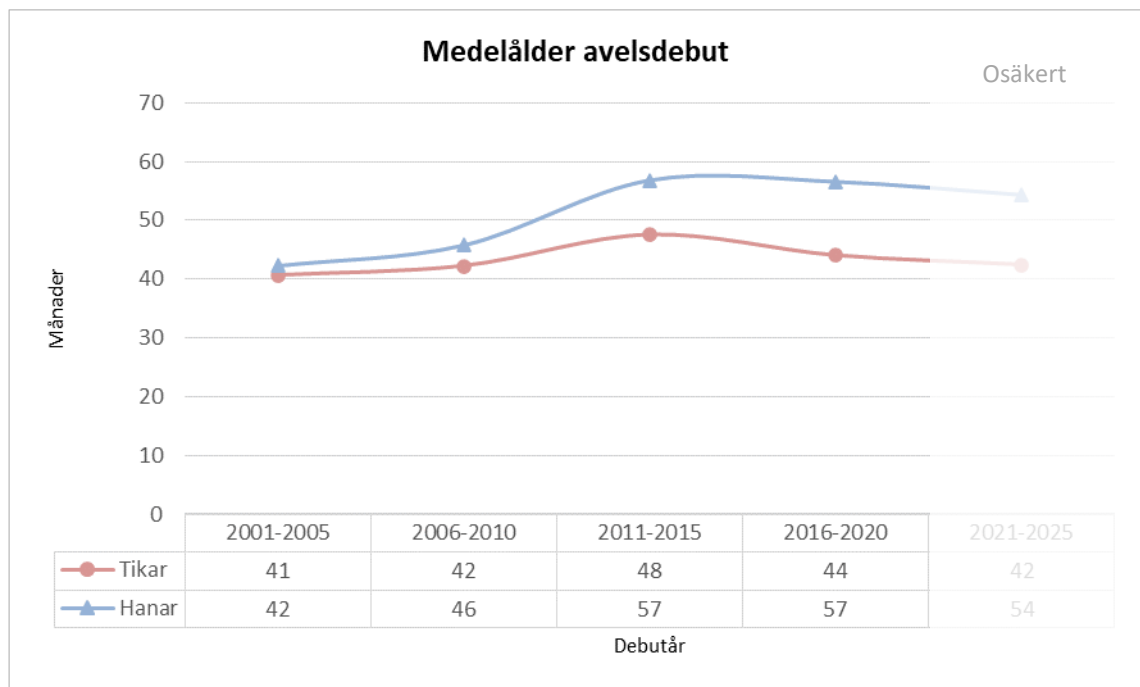
	Hanar	Tikar
2018	4 av 22	1 av 20
2019	1 av 18	0 av 17
2020	2 av 24	2 av 28
2021	1 av 19	3 av 36

En och samma individ kan ha haft flera kullar före 30 månaders ålder, vilket inte framgår av statistiken ovan.

Avelsstruktur

Avelsdebut

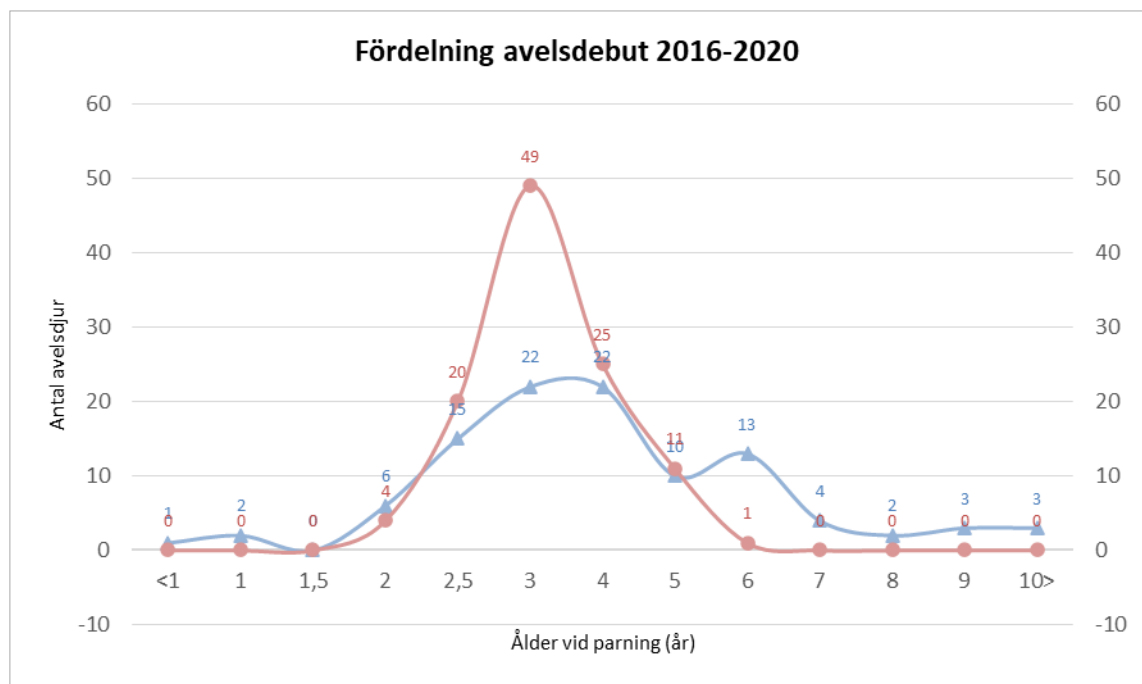

Datakälla: SKK Rasdata

Avelsstruktur

Avelsdebut

Datakälla: SKK Rasdata

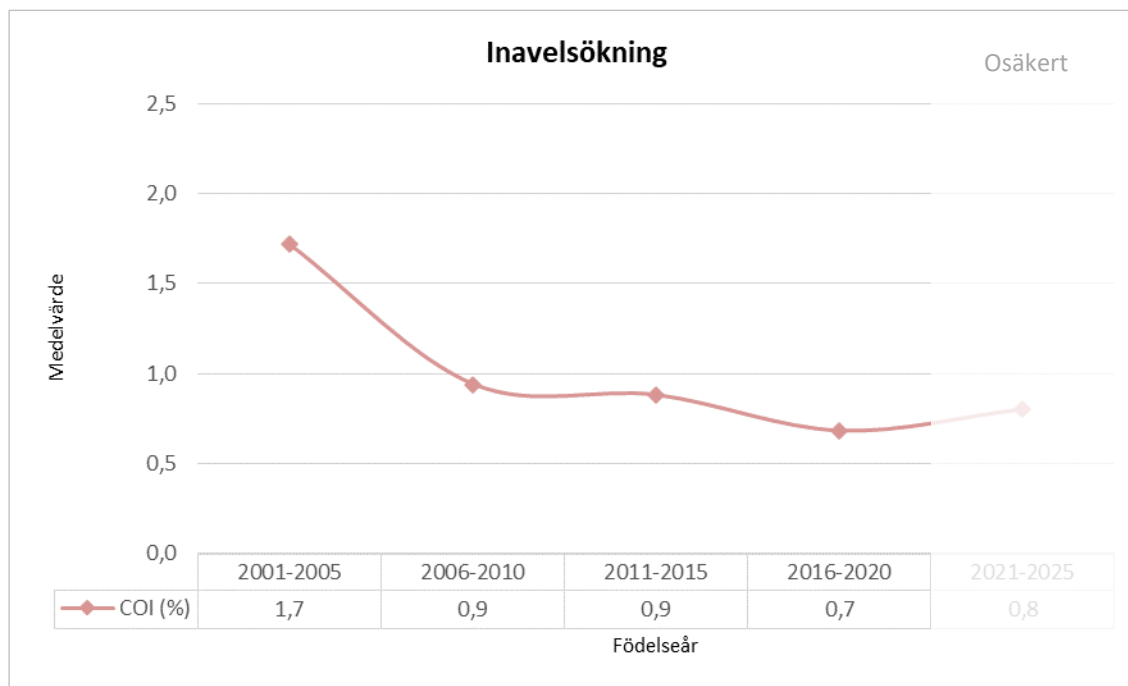

Inavelsökning

Mål

Inavelsökning för svenska valpkullar ska i genomsnitt inte överstiga befintlig nivå, d.v.s 1 % beräknat på fem generationer.

Födelseår	COI
2018	0,7 %
2019	0,6 %
2020	0,7 %
2021	0,8 %
2022	
Medel	0,7 %

Kullar med inavelsökning över 1 %:

2018	8 av 35	(23 %)
2019	5 av 36	(12 %)
2020	9 av 45	(20 %)
2021	12 av 50	(24 %)

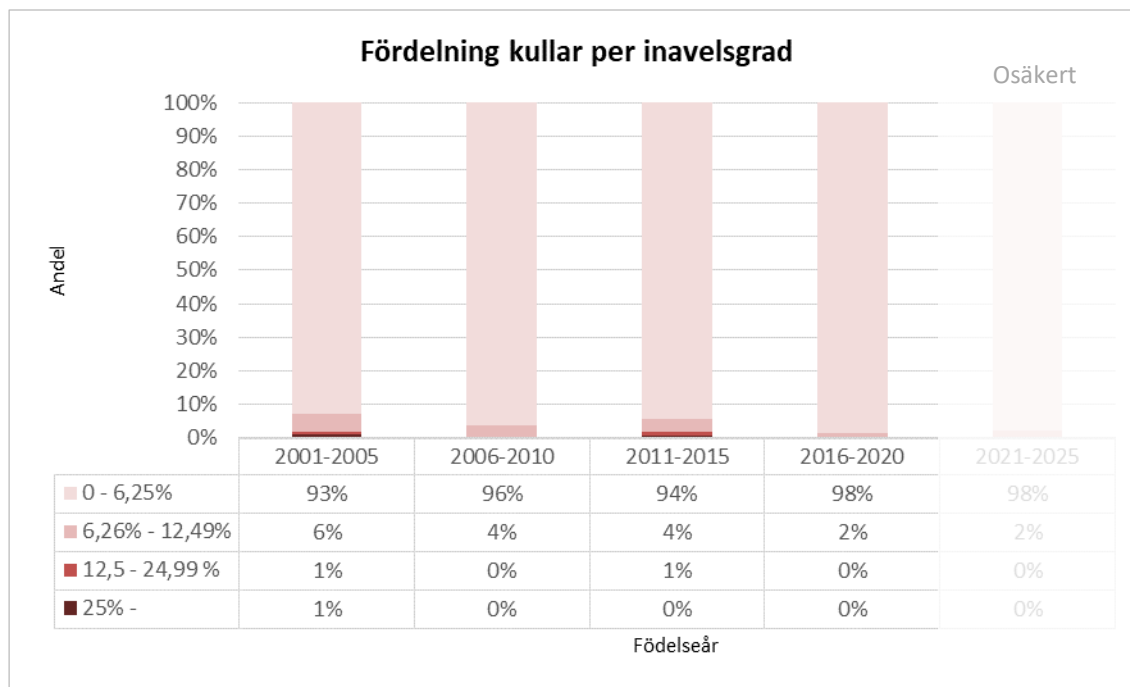

Inavelsökning

Mål

Andelen svenska valpkullar med en högre inavelsökning än 6,25 % ska i genomsnitt inte öka från befintlig nivå, d.v.s 5 % av det totala antalet valpkullar.

Datakälla: SKK Avelsdata

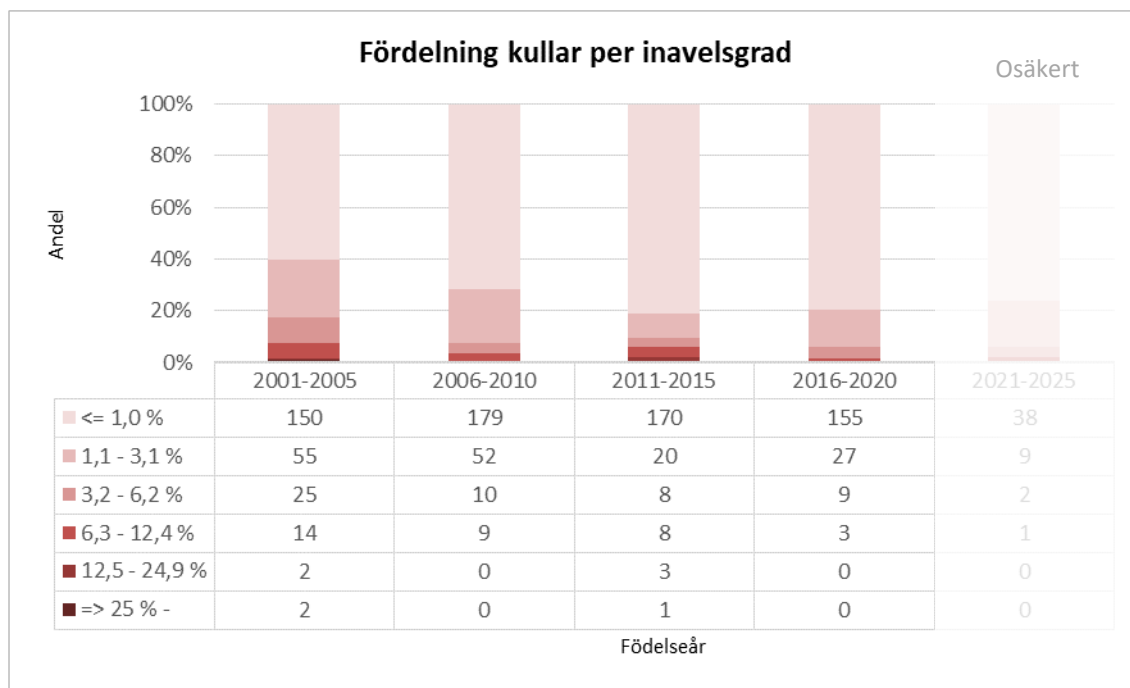
Födelseår	> 6,25 %
2018	3 %
2019	0 %
2020	2 %
2021	2 %
2022	
Medel	2 %

Kullar med inavelsökning över 6,25%:

2018	1 av 35	(3 %)
2019	0 av 36	(0 %)
2020	1 av 45	(2 %)
2021	1 av 50	(2 %)

Inavelsökning

Födelseår	> 1 %	> 3,1 %
2018	23 %	6 %
2019	14 %	8 %
2020	20 %	2 %
2021	24 %	6 %
2022		
Medel	20 %	6 %

Ovan visas andel kullar med inavelsgrad överstigande angivet värde.

Kastrationer

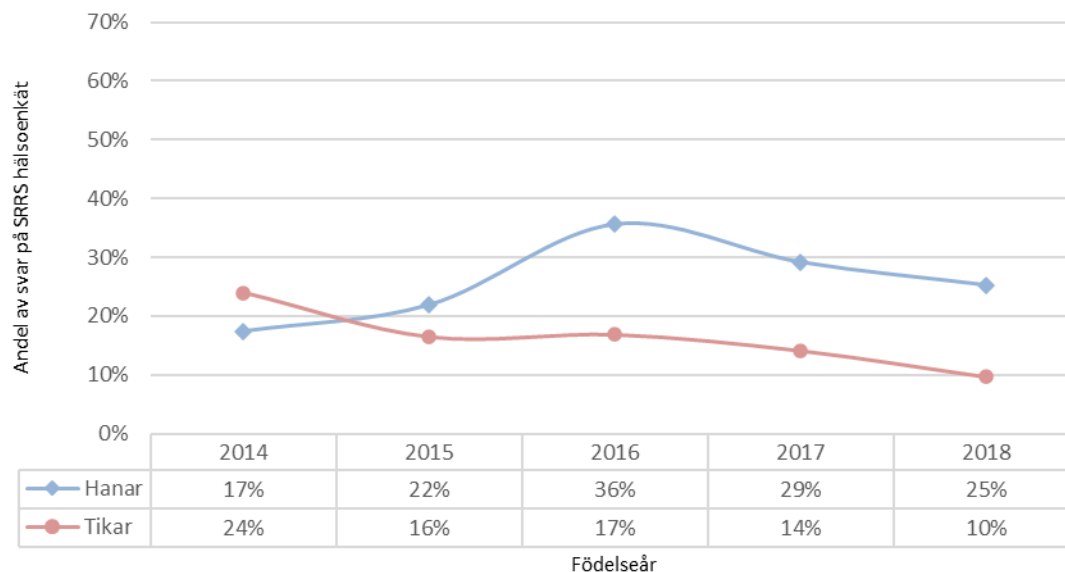
Status

Mål

Andelen hanhundar som kastreras före tre års ålder ska i genomsnitt minska från befintlig nivå, d.v.s 27 %.

Kastrationer hälsoenkät 3 år

Datakälla: SRRS Hälsoenkät

Födelseår	Hanar	Tikar
2014 (utskick 201805)	17 %	24 %
2015 (utskick 201901)	22 %	18 %
2016 (utskick 202001)	36 %	17 %
2017 (utskick 202101)	29 %	16 %
2018 (utskick 202201)	25 %	10 %
Medel	26 %	17 %

Målet infördes i RAS 2018 och eventuella effekter av detta kommer att kunna utvärderas fullt ut tidigast fr.om 2022, d.v.s när första årskullen född efter att målet införts har fyllt 3 år.

I februari 2020 publicerade SRRS/AUK information om möjliga fördelar och nackdelar med kastration på SRRS hemsida www.srrs.org samt i Ridgeback-Nytt nr 1/2020. [Länk >>](#)

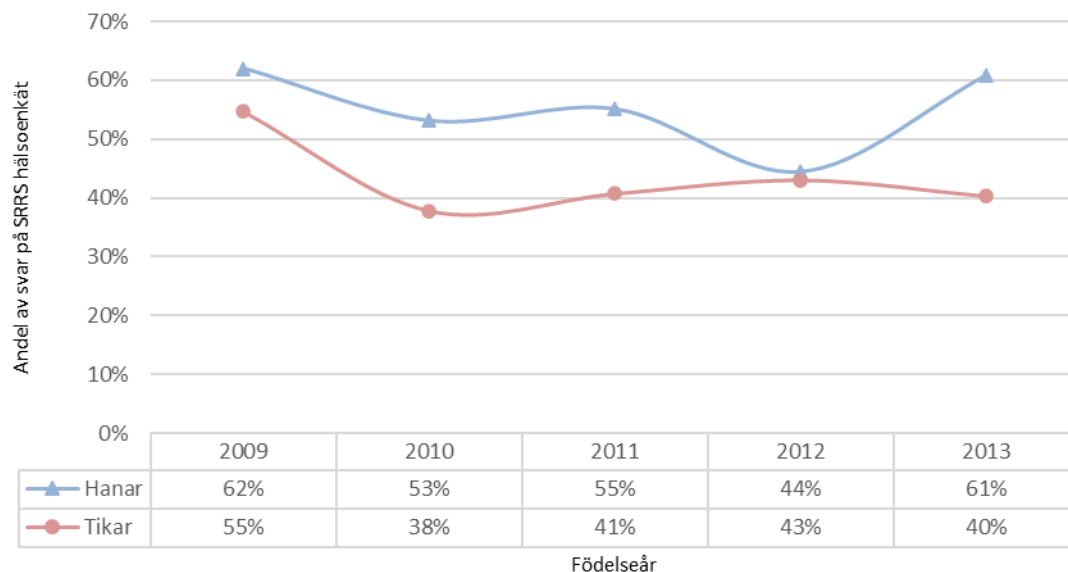

Kastrationer

Mål

-

Kastrationer hälsoenkät 8 år

Datakälla: SRRS Hälsoenkät

Födelseår	Hanar	Tikar
2009 (utskick 201805)	62 %	55 %
2010 (utskick 201901)	53 %	38 %
2011 (utskick 202001)	55 %	41 %
2012 (utskick 202101)	44 %	43 %
2013 (utskick 202201)	61 %	40 %
Medel	55 %	43 %

Av dessa kastreras:

32 % mellan 0-2 års ålder

4 % mellan 2-3 års ålder

64 % efter 3 år ålder

I februari 2020 publicerade SRRS/AUK information om möjliga fördelar och nackdelar med kastration på SRRS hemsida www.srrs.org samt i Ridgeback-Nytt nr 1/2020. [Länk >>](#)

Revidering RAS

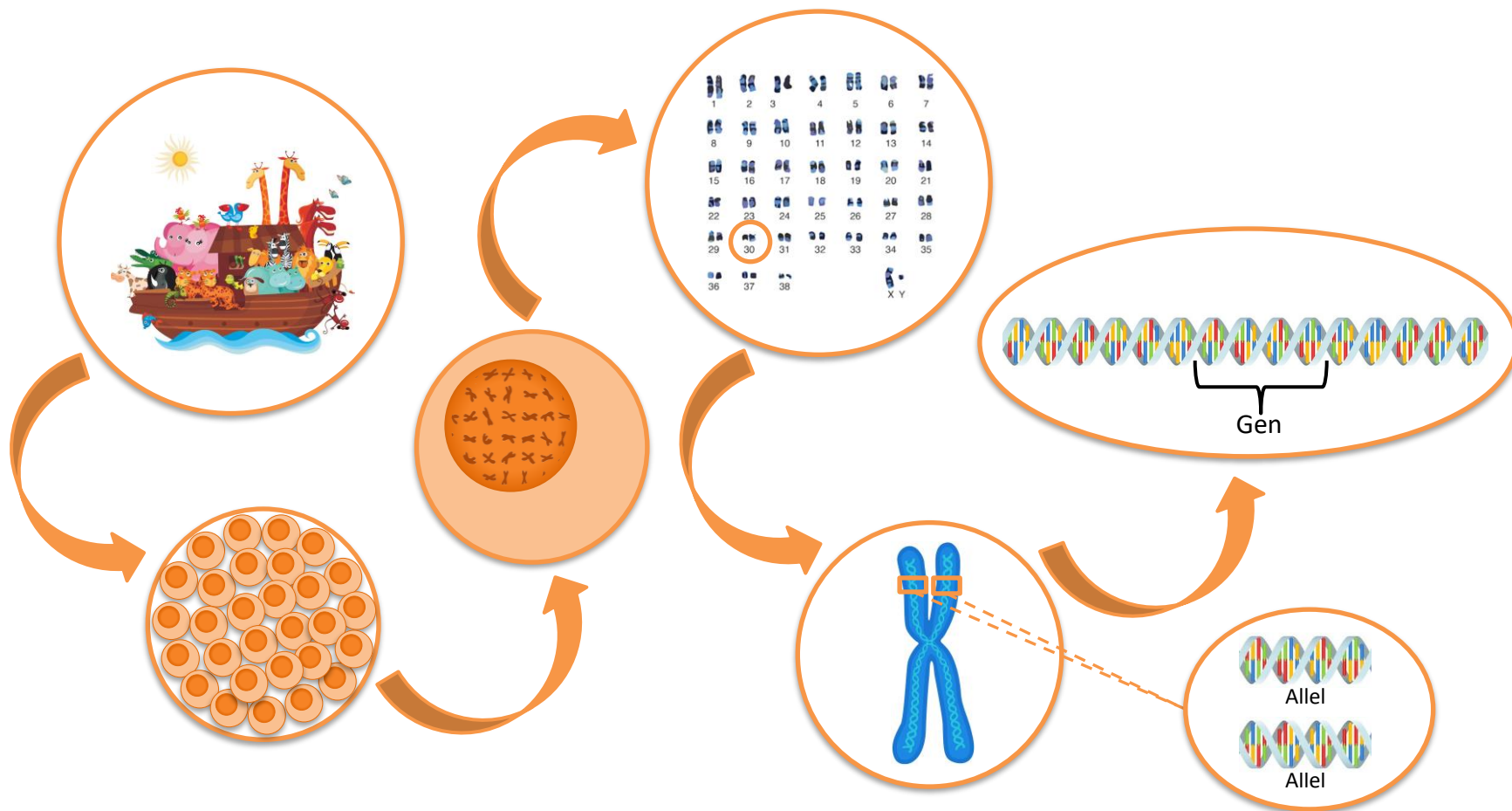

Fokus 2023 - 2027

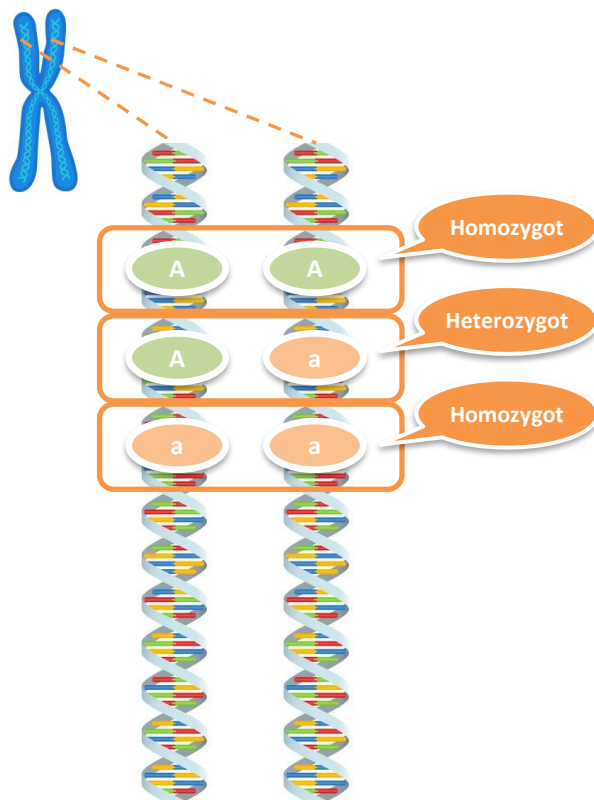
Avelsstruktur

Grundläggande genetik

Nedärvning

Vissa genvarianter (alleler) är **dominanta** över den andra, d.v.s är de som kommer till uttryck.

Andra genvarianter (allelen) viker sig för de dominanta, d.v.s de är **recessiva**.

Egenskaper kan bl.a nedärvas:

- **Autosomalt recessivt**
Ärvs på de autosomala kromosomerna (1-38) och kräver genvarianten i dubbel uppsättning för att komma till uttryck.
- **Autosomalt dominant**
Ärvs på de autosomala kromosomerna (1-38) och kräver genvarianten i enkel uppsättning för att komma till uttryck.
- **Polygent (även kallad kvanitativt)**
Egenskapen nedärvs, i lägre eller högre grad, av många gener i samverkan. Varje gen var för sig, kan ge en ganska liten eller ingen effekt alls, men tillsammans ger de stor effekt. Även miljöfaktorer kan ha påverkan.

Avelsstruktur

Genetisk variation är det viktigaste av allt!

Avelsstruktur

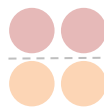
Förlust av genetisk variation

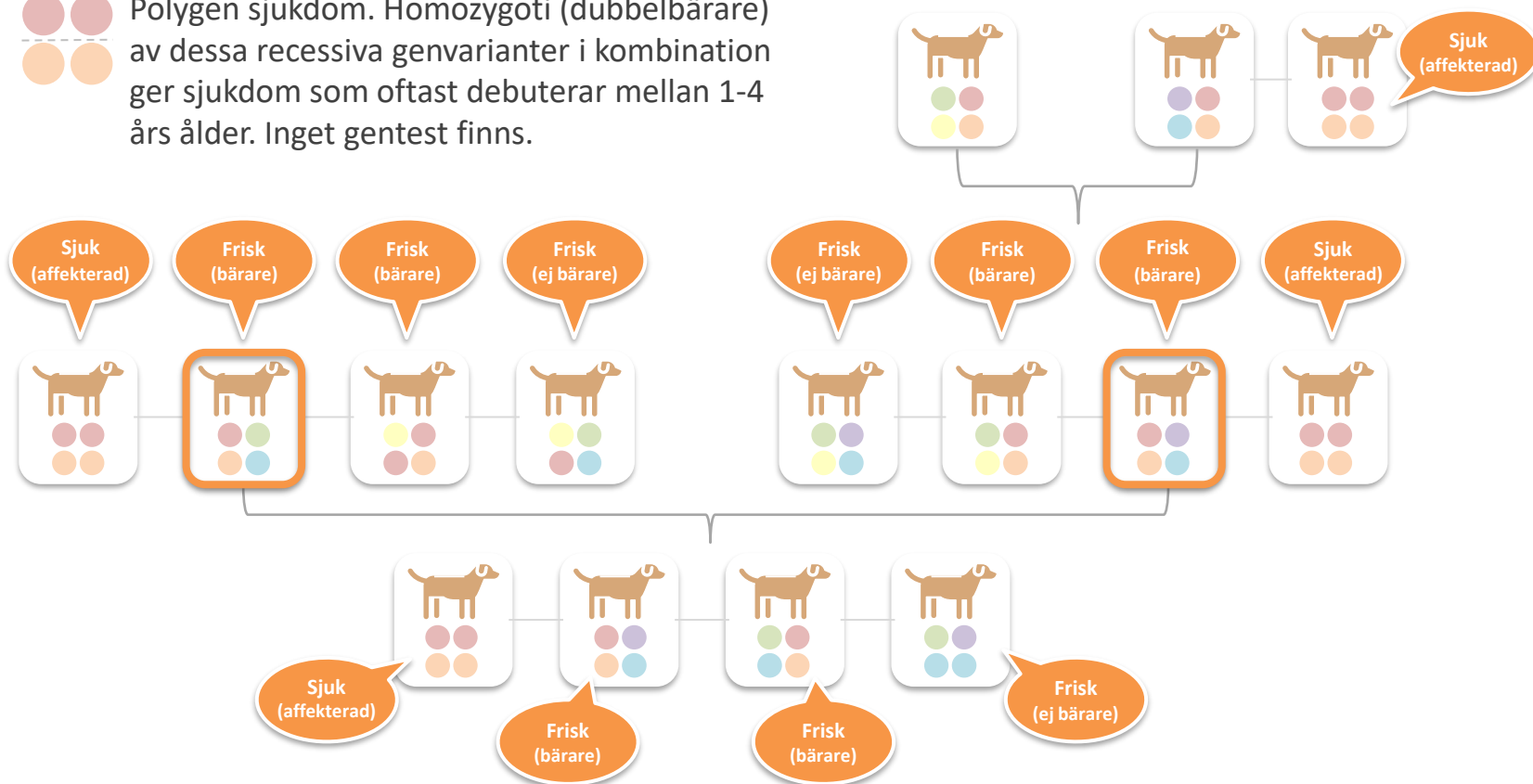

Avelsstruktur

Ta hänsyn till släktingar

 Polygen sjukdom. Homozygoti (dubbelbärare) av dessa recessiva genvarianter i kombination ger sjukdom som oftast debuterar mellan 1-4 års ålder. Inget gentest finns.

Avelsstruktur

Fokus: Att aktivt arbeta för att bibehålla den genetiska variationen inom populationen

Revidering RAS

Förslag till mål & strategier

Förslag till mål & strategier

1 / 5

Mål (vad ska vi uppnå):

- Öka användningen av nya hundar i avel.

Bakgrund: Genetisk mångfald är nödvändigt för populationens anpassnings- och överlevnadsförmåga vid yttre förändringar och en förutsättning för att kunna göra avelsurval. Risken för förlust av genetisk variation måste därför minimeras.

Nyckeltal (hur mäter vi resultatet):

- Andelen nya avelsdjur i relation till antal svenskfödda kullar.

Strategier (hur ska vi agera):

- Uppfödare och hanhundsägare bör hålla nere antalet kullar per avelsdjur. Istället för att en enskild hund används upprepade gånger i avel bör oanvända individer (t.ex. kullsyskon och avkommor) nyttjas i högre utsträckning.
- Importerade avelsdjur bör ha låg grad av släktskap med den svenska populationen.

Förslag till mål & strategier

2 / 5

Mål (vad ska vi uppnå):

- Minska överanvändning av enskilda individer och/eller blodslinjer.

Bakgrund: God genetisk variationen inom populationen minskar risken för att skadliga anlag kommer till uttryck hos avkomman. En begränsad användning av enskilda avelsdjur och blodslinjer begränsar också spridning av dolda sjukdomsanlag inom populationen.

Nyckeltal (hur mäter vi resultatet):

- Andelen avelsdjur som har fler än fyrtio svenska avkommor.
- Andelen avelsdjur som har fler än åttio svenska barnbarn.

Strategier (hur ska vi agera):

- Enskilt avelsdjur bör inte ha fler än 40 avkommor eller 80 barnbarn i Sverige. En generell rekommendation är att ingen hund under sin livstid ska ha fler valpar än 10 % av det genomsnittliga antalet årsregistreringar eller det dubbla antalet barnbarn.

- Enskilt avelsdjur bör inte ha fler än 20 avkommor (eller två kullar om kullstorleken överskrider 8 valpar) innan avkommorna har uppnått 24 månaders ålder och deras hälsa och mentalitet har utvärderats.

- En genomförd avelskombination eller närbesläktade avelskombinationer bör inte upprepas.

Förslag till mål & strategier

3 / 5

Mål (vad ska vi uppnå):

- Minska inavelsökningen hos populationen.

Bakgrund: En låg inavelsökning bidrar till att bibehålla den genetiska variationen inom populationen och minskar risken för att de hundar som föds ska drabbas av genetiskt betingade sjukdomar.

Nyckeltal (hur mäter vi resultatet):

- Genomsnittlig inavelsgrad för födda kullar.
- Andelen valpkullar med en inavelsökning över 1 % i relation till antalet födda kullar.
- Andelen valpkullar med en inavelsökning över 3,1 % i relation till antalet födda kullar.

Strategier (hur ska vi agera):

- Valpkullens inavelsökning bör inte överstiga 1 % beräknat på fem generationer.
- Valpkull med inavelsökning över 1 % bör endast förekomma i undantagsfall, och då inte överstiga 3,1 % beräknat på fem generationer.

Förslag till mål & strategier

4 / 5

Mål (vad ska vi uppnå):

- Senarelägga avelsdebuten.

Bakgrund: En senare avelsdebut ger tillgång till mer information om både avelsdjuret och deras nära släktingar när man genomför en avelskombination. Därmed har uppfödare och hanhundsägare bättre möjlighet att fatta välgrundade avelsbeslut och minska risken för dubblering av dolda sjukdomsanlag hos avkommorna. En senare avelsdebut förlänger även generationsintervallet hos populationen och sänker därmed takten på inavelsgradsökningen.

Nyckeltal (hur mäter vi resultatet):

- Andelen avelsdjur som är yngre än 30 månaders ålder vid parning.
- Medelålder för avelsdebut.

Strategier (hur ska vi agera):

- Avelsdjur bör ha uppnått minst 30 månaders ålder vid parningstillfället. Det är dock önskvärt att vänta med avelsdebuten tills hunden har passerat 36 månader (3 år) eller gärna ännu länge.

Förslag till mål & strategier

5 / 5

Mål (vad ska vi uppnå):

- Minska andelen kastrationer av icke medicinska skäl.

Bakgrund: Kastration av hundar begränsar avelsbasen och uppfödarnas möjlighet till val av avelsdjur. Kastration av hundar i ung ålder kan också ha en inverkan på uppfödarens möjlighet att utvärdera sitt avelsresultat på rättvisande grunder samt öka risken för förekomst av vissa sjukdomar.

Nyckeltal (hur mäter vi resultatet):

- Andelen hanar respektive tikar som kastreras före åtta års ålder i relation till antalet .

Strategier (hur ska vi agera):

- Hund bör inte kastreras såvida inte kastration sker i syfte att lindra eller bota sjukdom.

- Uppfödare bör före överlåtelse av hund försäkra sig om att potentiella valpköpare är väl informerade om rasens egenskaper och behov samt informera om kastrationens möjliga negativa konsekvenser för både individen och rasen som helhet.